30/01/2023

30 Ιανουαρίου: Εορτάζουν οι Τρεις Ιεράρχες, ο Μέγας Βασίλειος, ο Γρηγόριος ο Θεολόγος & ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος

/ Βίοι Αγίων

Η αιτία για την εισαγωγή της εορτής των Τριών Ιεραρχών στην Εκκλησία είναι το εξής γεγονός:

Κατά τους χρόνους της βασιλείας του **Αλεξίου του Κομνηνού** (1081 – 1118 μ.Χ.), ο οποίος διαδέχθηκε στη βασιλική εξουσία τον **Νικηφόρο Γ' τον Βοτενειάτη** (1078 – 1081 μ.Χ.), έγινε στην Κωνσταντινούπολη φιλονικία ανάμεσα σε λόγιους και ενάρετους άνδρες. Άλλοι θεωρούσαν ανώτερο τον **Μέγα Βασίλειο** (βλέπε 1 Ιανουαρίου), χαρακτηρίζοντάς τον μεγαλοφυΐα και υπέροχη φυσιογνωμία. Άλλοι τοποθετούσαν ψηλά τον **ιερό Χρυσόστομο** (βλέπε 13 Νοεμβρίου) και τον θεωρούσαν ανώτερο από τον **Μέγα Βασίλειο** και τον Γρηγόριο και, τέλος, άλλοι, προσκείμενοι στον Γρηγόριο τον Θεολόγο (βλέπε 25 Ιανουαρίου), θεωρούσαν αυτόν ανώτερο από τους δύο άλλους, δηλαδή από τον **Βασίλειο και τον Χρυσόστομο.**

Η φιλονικία αυτή είχε σαν αποτέλεσμα να διαιρεθούν τα πλήθη των Χριστιανών και άλλοι ονομάζονταν *«Ιωαννίτες»*, άλλοι *«Βασιλείτες»* και άλλοι *«Γρηγορίτες».*

Στην έριδα αυτή έθεσε τέλος ο **Μητροπολίτης Ευχαΐτων**, **Ιωάννης ο Μαυρόπους**. Αυτός, κατά την διήγηση του **Συναξαριστή**, είδε σε οπτασία τους μέγιστους αυτούς Ιεράρχες, πρώτα καθένα χωριστά και στη συνέχεια και τους τρεις μαζί. Αυτοί του είπαν: *«Εμείς, όπως βλέπεις, είμαστε ένα κοντά στον Θεό και τίποτε δεν υπάρχει που να μας χωρίζει ή να μας κάνει να αντιδικούμε. Όμως, κάτω από τις ιδιαίτερες χρονικές συγκυρίες και περιστάσεις που βρέθηκε ο καθένας μας, κινούμενοι και καθοδηγούμενοι από το Άγιο Πνεύμα, γράψαμε σε συγγράμματα και με τον τρόπο του ο καθένας, διδασκαλίες που βοηθούν τους ανθρώπους να βρουν τον δρόμο της σωτηρίας. Επίσης, τις βαθύτερες θείες αλήθειες, στις οποίες μπορέσαμε να διεισδύσουμε με το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, τις συμπεριλάβαμε σε συγγράμματα που εκδώσαμε. Και ανάμεσά μας δεν υπάρχει ούτε πρώτος, ούτε δεύτερος, αλλά, αν πεις τον ένα, συμπορεύονται δίπλα του και οι δύο άλλοι. Σήκω, λοιπόν, και δώσε εντολή στους φιλονικούντες να σταματήσουν τις έριδες και να πάψουν να χωρίζονται για εμάς. Γιατί εμείς, και στην επίγεια ζωή που είμασταν και στην ουράνια που μεταβήκαμε, φροντίζαμε και φροντίζουμε να ειρηνεύουμε και να οδηγούμε σε ομόνοια τον κόσμο. Και όρισε μία ημέρα να εορτάζεται από κοινού η μνήμη μας και καθώς είναι χρέος σου, να ενεργήσεις να εισαχθεί η εορτή στην Εκκλησία και να συνταχθεί η ιερή ακολουθία. Ακόμη ένα χρέος σου, να παραδόσεις στις μελλοντικές γενιές ότι εμείς είμαστε ένα για τον Θεό. Βεβαίως και εμείς θα συμπράξουμε για τη σωτηρία εκείνων που θα εορτάζουν τη μνήμη μας, γιατί έχουμε και εμείς παρρησία ενώπιον του Θεού».*

Έτσι ο **Επίσκοπος Ευχαΐτων Ιωάννης** ανέλαβε τη συμφιλίωση των διαμαχόμενων μερίδων, συνέστησε την εορτή της **30ης Ιανουαρίου** και συνέγραψε και κοινή Ακολουθία, αντάξια των τριών Μεγάλων Πατέρων.

Η εορτή αυτής της Συνάξεως του **Μεγάλου Βασιλείου,** του **Γρηγορίου του Θεολόγου** και του **Ιωάννου του Χρυσοστόμου,** αποτελεί το ορατό σύμβολο της ισότητας και της ενότητας των **Μεγάλων Διδασκάλων,** οι οποίοι δίδαξαν με τον άγιο βίο τους το **Ευαγγέλιο του Χριστού.** Είναι εκείνοι, οι οποίοι εξ’ αιτίας της ταπεινώσεώς τους μπροστά στην αλήθεια, έχουν λάβει το χάρισμα να εκφράζουν την καθολική συνείδηση της Εκκλησίας και ότι διδάσκουν δεν είναι απλώς δική τους σκέψη ή προσωπική τους πεποίθηση, αλλά είναι επιπλέον η ίδια η μαρτυρία της Εκκλησίας, γιατί μιλούν από το βάθος της καθολικής της πληρότητας.

Περί τις αρχές του 14ου αιώνα μ.Χ. ανεγέρθη ναός των **Τριών Ιεραρχών** κοντά στην **Αγία Σοφία Κωνσταντινούπολης**, δίπλα σχεδόν στη μονή της **Παναχράντου.**

Πηγή: Ορθόδοξος Συναξαριστής